

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Zeynel ÖZEN
İstanbul Milletvekili

12 Eylül 1980 Askeri darbesinin gerçekleşmesinin şartlarının oluşması bakımından, 19-26 Aralık 1978 tarihleri arasında olan Maraş Katliamı 1980 öncesi yaşanan iç karışıklıkların şiddetli bir başlangıcını oluşturan katliamlar silsilesinin en acı örneklerindendir. 7 gün süren Maraş Katliamında resmi rakamlara göre 111 vatandaş hayatını kaybetmiştir. Alevilere ve solculara ait yüzlerce ev ve işyeri yakılıp yağmalanmıştır. O güne kadar bir arada kardeşçe yaşayan insanlar bir anda ayrıştırılıp, Alevi-Sünni, solcu-sağcı ayrımının körüklenmesiyle çıkan ve 26 Aralık'a kadar aralıksız devam eden saldırıların ardından 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

1988'e kadar süren Maraş katliamı sanıklarının yargılanması ve davaların olaylara karışıp yargılanan 804 sanıktan 22 kişiye idam, 7 kişiye müebbet hapis, 321 kişiye ise 1 ila 24 yıl arasında hapis cezaları verilmiştir. Fakat idam ve müebbet cezalı sanıkları da içeren kararlar kısa bir süre içerisinde Yargıtay tarafından bozulmuştur. Uzun süren davalar sürecinde katliam mağdurlarının (öncesinde ölüm tehditleri alan) 3 müdahil avukatı faili meçhul cinayetlere kurban gider. Yargıtay'ın bozma kararının ardından gerçekleşen yeni yargılama sürecinde ise çoğu kişi beraat eder, geri kalanlara ise hafif cezalar verilir. Hafif ceza alanların cezaları da 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Kanunu nedeniyle ertelenir ve daha sonra da serbest bırakılırlar.

Maraş katliamı davaları sonucunda hukukun tamamen işlevsiz kalması ve adaletin tecelli etmemesi, katliam mağdurlarının acılarına acı katmıştır. Böyle olduğu içindir ki, ardından ülkenin birçok yerinde katliam vakaları yaşanmıştır. 19-25 Aralık 1978 tarihlerinde Maraş Katliamının olduğu dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'in vefatından sonra çekmecesinden çıkan ve kendisinin el yazısıyla yazılmış bilgi bir notunda; Maraş Katliamında yaşanan acı hadiselerin devlet içindeki bazı derin yapılanmalar tarafından kurgulandığı ifade edilmektedir. Dersim Katliamında yaşanan büyük trajediyle ilgili özür dileyen dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan "karanlıkta kalmış ne varsa aydınlatacağım" sözleriyle tarihimizde bugüne kadar üstü kapatılarak asıl failleri sürekli gizlenen katliamların üzerine gideceğini belirtmişti.

Bu anlamda hükümet yetkilileri sözlerindeki samimiyetin de bir göstergesi olarak; 40. yılı içerisinde olduğumuz Maraş Katliamının dava dosyalarını artık tozlu raflardan çıkarıp tarafsız yargıç ve savcılar önüne koyarak, bu katliamın altındaki asıl nedenlerin ve gerçek faillerinin ortaya çıkabilmesi açısından bu olayın ardındaki karanlık sis perdesinin aralanmasına vesile olabilir.

Bu kapsamda;

1. Maraş katliamındaki cezasızlık durumuna karşın halkın vicdanında oluşan yaranın ortadan kaldırılması ve katliam mağdurlarının azda olsa acılarının dinmesi için tartışmalı Maraş davasının yeniden açılması için bir çalışma öngörüyor musunuz?
2. Maraş katliamında olduğu gibi geçmişle yüzleşmek ve onarıcı adaleti tahsis etmek için gerekli çabaların hukuki alt yapısını oluşturulmasına dair herhangi bir çalışmanız veya planınız var mıdır?